

Waar circus, film en toneel elkaar de hand reiken

Hoe maak je als onafhankelijke filmmaker je werk aantrekkelijk voor een groot publiek? Door er een evenement rond te bouwen, dacht regisseur Gust Van den Berghe. Zo ontstond 'Cinema Malfait', een mix van circus, theater en cinema.

RUBEN NOLLET

Op het festival Zomer van Antwerpen is een bijzonder spektakel neergestreken. Het vindt plaats achter een houten façade versierd met geschilderde figuren.

Is het circus? Kermis? Theater? Of toch cinema? In grote art nouveau letters prijkt 'Cinema Malfait' boven de hoofdingang, 'Circus Ronaldo' staat er eveneens te lezen.

Een ouvreuse leidt ons naar onze zitplaats, een klapstoel in rood fluweel op een tribune in een langgerekte tent. Vooraan hangt een doek dat de binnenmuur van een 19de-eeuwse villa weergeeft. Wanneer het licht dempt, spreekt een grijzende man ons in vettig Brussels patois toe. César Malfait heet hij, en hij vormt de rode draad door de hele voorstelling. In de loop van zijn komische inleiding gaat het doek naar beneden en komt een cinemascherm tevoorschijn. In de film die we daar te zien krijgen, speelt César een belangrijke bijrol.

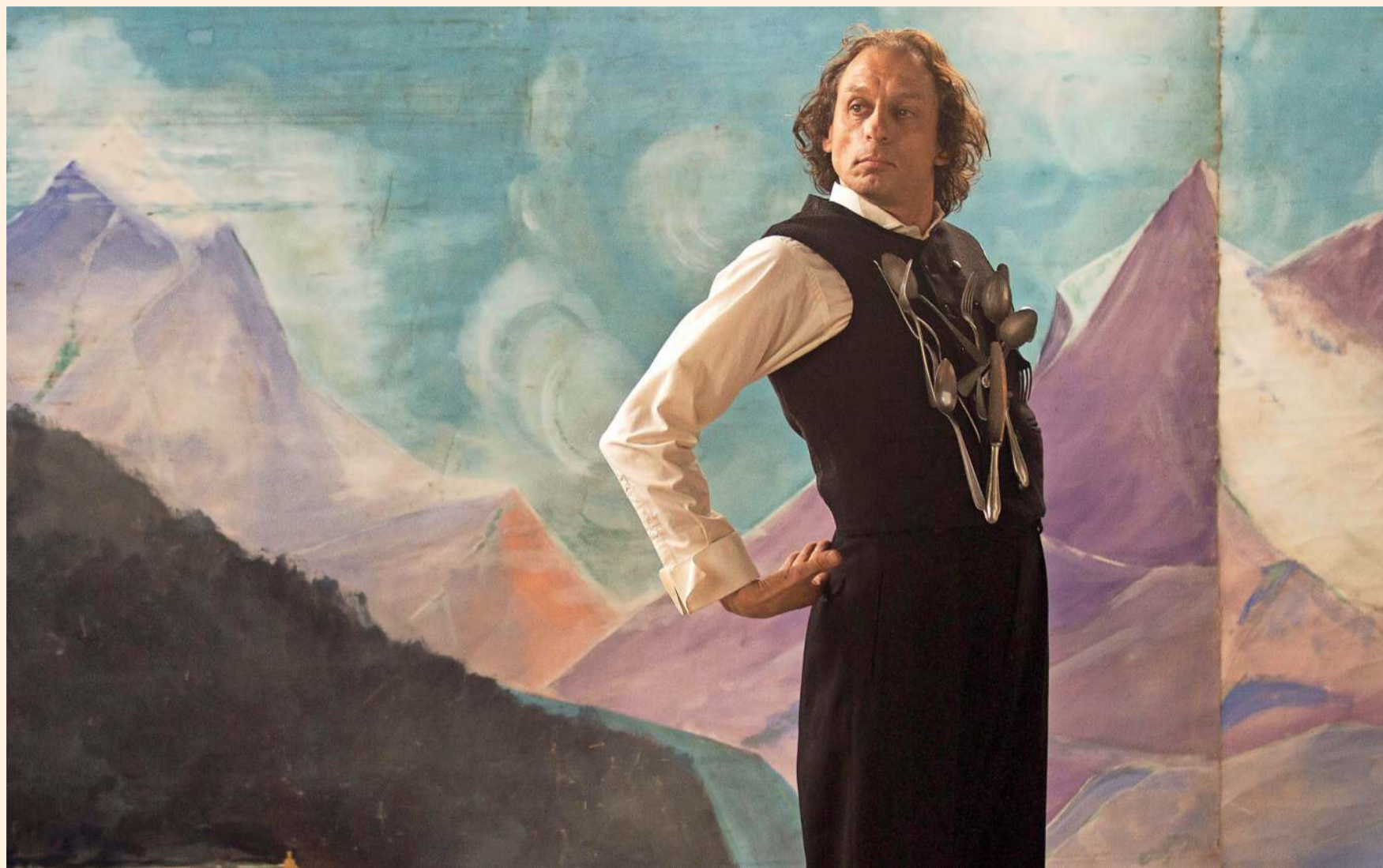
Commedia dell'arte

'De Magneet Man' gaat over Lucien, een zwijgzame en onschuldige ziel die anno 1918 gedreven door het lot bij een circusklied belandt. Hij heeft een eigenaardig talent: metalen voorwerpen blijven aan hem kleven. Regisseur Gust Van den Berghe wou oorspronkelijk iets maken over een rondreizend gezelschap en het idee dat een huis een theater kan zijn. Dus nam hij contact op met Danny Ronaldo, een begenadigde commedia dell'arte-artiest en een telg van de legendarische circusfamilie.

'Ik wist al snel dat ik mijn film met Danny wou maken', zegt Van den Berghe. 'Hij verstaat van nature de kunst veel te vertellen zonder woorden. Als clown staat hij buiten de tijd. Een clown heeft geen leeftijd of geslacht. Iedereen kan zich erin herkennen.'

Met Danny Ronaldo erbij kreeg de voorstelling vanzelf een andere allure. 'Cinema Malfait' werd meer dan zomaar een film in een zaal. Het publiek moest een ervaring krijgen waarin de grens tussen fictie en realiteit vervaagt. 'Ik denk sowieso na over hoe ik een plaats kan vinden in het overvolle aanbod', zegt Van den Berghe. 'Mijn verantwoordelijkheid als cineast is niet alleen de film te maken, maar ook om hem te tonen en vertoond te krijgen. En graag aan zo veel mogelijk mensen en gezinnen. Ik wil gezien worden.'

Daarom heeft Van den Berghe van de film een evenement gemaakt, iets wat hij altijd al gedaan heeft. Zijn debuut, de zwart-witfabel 'En waar de sterre bleef stille staan', maakte hij met acteurs van Theater Stap. 'Blue Bird' kleurde helemaal

César Malfait, de ceremoniemeester in 'Cinema Malfait' spreekt een vettig Brussels patois. RV

blauw en had een extreem lang en smal beeldformaat. En in 'Lucifer' koos hij voor een cirkelvormig beeld. 'Ik vind die keuzes heel normaal, misschien ben ik meer een kermisklant dan ik zelf wil toegeven', grinnikt hij. 'Bij 'Lucifer' hebben we trouwens overwogen op een rond scherm te projecteren, om zwarte randen te vermijden. Dat bleek helaas te ingewikkeld. Maar het stimuleert me enorm om na te denken over de manier waarop ik de film kan vertonen. Daar valt zo veel mee te doen.'

Evenement

In het geval van 'Cinema Malfait' was dat geen sinecure. De hele omkadering groeide uit tot een tweede productie, parallel met de film. Een tent ontwerpen die beantwoordde aan alle veiligheidsvoorschriften, een uitklapsysteem uitdokteren voor de vrachtwagen, een gepast scherm zoeken:

het werd een hoop werk. De financiering kregen ze rond via sponsoring en een geslaagde crowdfundingcampagne op Ulule.

De eerste try-outs werden een succes. De omkadering bleek voor een meerwaarde te zorgen. 'We hebben onder een kerktoern gestaan die om het halfuur de klok luidde', glundert Van den Berghe. 'We hebben regenbuien gehad die je duidelijk kon horen. In Grimbergen was de mist zo dicht dat de toeschouwers het gevoel hadden dat ze naar buiten stapten in het dorp dat ze net in de film hadden gezien. Het nodigt de mensen uit om over de film te praten. Dat sociale aspect van de film wil ik ook onderstrepen. Ironisch genoeg mag dat nu niet meer.'

Waarmee we bij Covid-19 zijn beland. Voor 'Cinema Malfait' betekent de gezondheids crisis een grote streep door de rekening, ook creatief. De film is nog altijd een

Mijn verantwoordelijkheid als cineast is niet alleen de film maken, maar hem ook tonen en vertoond krijgen. Ik wil gezien worden.

Gust Van den Berghe
Regisseur

aandoenlijke tragikomedie waarin Van den Berghe zoals gewoonlijk het midden houdt tussen een volke vertelling en een lyrische stijl. De huidige incarnatie van de voorstelling is evenwel maar een onhandige schim van wat ze waarschijnlijk is. Als je je best doet, ruik je de ambiance die in normale omstandigheden in de tent moet hangen. Maar het beperkte publiek,

de verplichte mondmaskers en de andere maatregelen vormen één grote stoorzender.

'Er was veel animo voor het project', zegt Van den Berghe zuchtend. 'Op de Zomer van Antwerpen waren alle voorstellingen in 20 minuten uitverkocht. De culturele centra die ons in het najaar geboekt hadden, hebben alles uitgesteld, op de moedige mensen van Waregem na. Ik hoop dat we het volgend jaar alsnog kunnen doen, met een volle tent en de echte ervaring. Dat is het voordeel van deze voorstelling. We kunnen haar uitstellen en later opnieuw proberen.'

'Cinema Malfait' speelt op de **Zomer van Antwerpen**. Alle voorstellingen zijn uitverkocht. De programmatie in het najaar of in 2021 hangt af van de coronacrisis.

Een gebroken hart deert Lianne La Havas niet

Acht jaar na haar debuut 'Is Your Love Big Enough?' is de Londen- se soulpopzangeres Lianne La Havas een expert in de liefde geworden. Dat bewijst haar sterke titelloze, nieuwe album.

TOM PEETERS

'Is Your Love Big Enough?' was in 2012 een album vol openhartige liedjes over de momenten waarop La Havas zich verward, verliefd en gebroken voelde. 'Precies die persoonlijke aanpak mis ik in de hedendaagse popmuziek', vertelde ze ons toen.

Drie jaar later klonk de opvolger 'Blood' in de slipstream van de doorbraak wat opgetogener, maar ook cleaner. Stevie Wonder en Prince hadden haar muziek opgehield.

Bon Iver, Alicia Keys en Coldplay vroegen haar mee op tournee. Met haar innemende soulstem was ze even talk of the town tot het plots stil werd. Sinds kort weten we waarom, met dank aan haar eigenzinnige cover van 'Weird Fishes/Arpeggi' van Radiohead.

Het is een sleutelsong op haar titelloze derde studioalbum dat voortuut alleen uit origineel materiaal bestaat. Ook haar versie - tempo eruit, soul erin - bereikt een apotheose bij de tekstregel 'Hit the bottom and escape'. Voor de zangeres symboliseert dat haar vlucht uit Los Angeles, waar haar relatie eindigde, en de terugkeer naar Londen. Daar lijkt ze op haar dertigste in het reine te zijn gekomen met zichzelf. Het levert een intieme plaat op met muziek die

Lianne La Havas levert een intieme plaat af, met muziek die voortborduurt op spontane livejams. RV

voortborduurt op spontane livejams met enkele vertrouwelingen, zoals producer Mura Masa.

In een persbericht stelde ze dat bij het schrijven de levenscyclus van planten en de natuur een rol speelde. 'Daardoor heeft deze trip iets van alle seizoenen. Iets bloeit, floreert en gaat weer weg om daarna sterker terug te komen.' De metafoor is toepasselijk op haar liefdesleven, dat in al zijn facetten aan bod komt.

Op haar best is La Havas als ze de ingewikkelde textuur van een relatie toch in een optimistisch liedje giet dat schijnbaar moeiteloos uit haar akoestische gitaar rolt, zoals op 'Can't Fight'. De gitaarlijntjes stralen net als klassieke soul uit de seventies en zitten het hartzeer niet in de weg. De lichtheid van ritmes en melodieën

is wat schatplichtig aan jazzy bossanova.

Eigenlijk wilde La Havas dit album drie jaar geleden afgewerkt hebben, maar haar toenmalige langaafstandsrelatie en de dood van haar beide grootmoeders staken daar een stokje voor. Het voordeel is dat ze nu met nog meer levenservaring haar favoriete thema kan bezingen. Dat gaat van zoet tot heel erg bitterzoet, maar wordt nooit bitter. Muzikaal hoor je te veel het plezier van eerste takes en van het bijbehorende besef dat je iets verliest als je het te strak aflijnt.

'Lianne La Havas' verschijnt vandaag via Warner.